

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
відділення стаціонарного догляду
для постійного або тимчасового проживання
комунального закладу «Центр надання соціальних послуг
Троїцької сільської ради Павлоградського району
Дніпропетровської області»

22.03.2024

м. Дніпро, 2024 рік

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі - НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 22.03.2024 року групою НПМ здійснено відвідування відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання комунального закладу «Центр надання соціальних послуг Троїцької сільської ради Павлоградського району Дніпропетровської області» (далі – заклад, відділення).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Крупій Оксана Володимирівна, представник громадської організації;
Демичева Алла Валеріївна, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання є структурним підрозділом комунального закладу «Центр надання соціальних послуг Троїцької сільської ради Павлоградського району Дніпропетровської області» (далі – Центр).

Центр утримується за рахунок співфінансування Троїцької, Богданівської, Вербківської та Межиріцької громад. Кошти на утримання перераховуються відповідно до укладених договорів на перерахування субвенцій між Троїцькою об'єднаною територіальною громадою (засновником) та вище зазначеними громадами.

Відповідно до оновленого положення про заклад, затвердженого наказом директора центра від 13.12.2023 № 142 та погодженого рішенням Троїцької сільської ради від 20.12.2023 № 1867-47/ VIII, основним завданням відділення є надання соціальної послуги стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, комплексу соціальних та реабілітаційних заходів, що здійснюються згідно з індивідуальним планом і спрямовані на створення умов забезпечення життєдіяльності осіб, які втратили/не набули здатності до самообслуговування, з наданням їм місця проживання.

Директорка центру Федорцова Олена Миколаївна (на посаді з 10.06.2022 року).

Завідувачка відділення Чмуль Олена Сергіївна (на посаді з 19.12.2007 року).

Заклад розташовано на другому та частково на першому поверсі у окремії двоповерховій будівлі за адресою: вул. Шевченка, буд. 25-а, с. Троїцьке, Павлоградський район, Дніпропетровська область. На першому поверсі будівлі також розташована «Троїцька амбулаторія загальної практики сімейної медицини» та «Троїцький центр комплексної реабілітації» (фото 1).

Територія огорожена та доглянута. На території розташовані альтанки з навісом та лави для відпочинку.

Заклад розраховано на 45 осіб. На день відвідування у відділенні перебувало 37 осіб, з яких 20 осіб – жінки, 17 осіб – чоловіки, 10 – особи з інвалідністю, 11 – ліжкові хворі, 2 – ВПО.

Обслуговування підопічних відповідно до штатного розпису здійснюють 32 працівники, з яких: 1 завідувач відділенням, 1 сестра медична старша, 1 сестра медична з дієтичного харчування, 5 сестер медичних без категорій, 2 молодші медичні сестри (санітарка-ванниця), 6 молодших медичних сестер з догляду за хворими, 1 молодша медична сестра (санітарка-прибиральниця) та інші працівники. Вакантною є 1 посада молодшої медичної сестри з догляду за хворими.

Приміщення закладу обладнано системою протипожежного захисту, вогнегасниками, централізованим водопостачанням, опалення забезпечується потужностями власної котельні. Кухня та їдальня знаходяться на першому поверсі. Наявні 2 генератори, які забезпечують аварійне освітлення для функціонування будівлі у разі проблем з електропостачанням.

Наказом директора центру від 21.07.2022 р. № 54 затверджено склад комісії з питань евакуації та порядок евакуації у разі виникнення загрози або надзвичайних ситуацій, затверджено заходи з проведення евакуації підопічних, працівників, майна відділення.

Відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 30.08.2023 № 1551 заклад отримав ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики. Обладнано медичний кабінет. Відповідно до вимог Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» підопічними підписано декларації з лікарями, які надають первинну медичну допомогу.

Договори про надання соціальної послуги стаціонарного догляду приведені у відповідність до Типового договору, затвердженого Міністерством соціальної політики.

Підопічні проживають у кімнатах по 2 - 4 особи (є декілька кімнат, де підопічні проживають по одній особі), в деяких кімнатах є телевізори, холодильники. Є окреме приміщення, де підопічні можуть додатково приготувати собі їжу.

За період з 01.01.2023 по 31.12.2023 у відділенні померло 6 осіб, за період з 01.01.2024 по 22.03.2024 – 3 особи.

У 2023 році на рахунки центру надійшло 15 378 312,61 грн. коштів загального фонду, 274 061,24 грн. коштів за надані платні послуги, 1 334 339,15 грн. коштів, отриманих за іншими джерелами власних надходжень. Благодійної допомоги за 2023 рік надійшло на загальну суму 216 818,34 грн.

З 01.01.2024 по 29.02.2024 на рахунки центру надійшло 2 327 242,59 грн. коштів загального фонду, 57 621 грн. коштів за надані платні послуги, 233 258,03 грн. коштів отриманих за іншими джерелами власних надходжень. Благодійної допомоги надійшло на загальну суму 186 706,65 грн.

На день відвідування в закладі перебувало 3 підопічних, які отримували платну соціальну послугу стаціонарного догляду. Вартість проживання в закладі

одного підопічного за 1 ліжко-день з 01.03.2024 становить 423,94 грн. Тариф на платну соціальну послугу «стаціонарний догляд» затверджено рішенням Троїцької сільської ради від 09.02.2023 № 1878-49/VIII.

Підопічні забезпечуються чотири разовим харчуванням. Вартість харчування 1 підопічного на день складає 117,03 грн., вартість медичних препаратів на 1 підопічного на день складає 14,68 грн.

Зареєстрована потужність з виробництва та обігу харчових продуктів 27.12.2022.

Для закладу закуплено та замінено на нові: ковдри, подушки, постільна білизна, одяг та взуття для підопічних. Всі маломобільні підопічні забезпечені надліжковими столами та індивідуальними засобами реабілітації, організовано питний режим.

Оновлено стенд з інформацією про права підопічних, де розміщено телефони гарячої лінії Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Зроблено частково косметичний ремонт житлових приміщень, у відділенні немає задухи та неприємного запаху.

Група НПМ провела особисте конфіденційне спілкування з 35 підопічними та 13 працівниками закладу.

Скарг на неналежне поводження, застосування жорстоких або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання від підопічних не надходило.

Попереднє відвідування.

Попереднє відвідування групи НПМ було здійснено 06.12.2022 року.

За результатами попереднього відвідування виявлено такі порушення та недоліки:

- факти ненадання необхідної медичної допомоги підопічним, які утримуються у Відділенні;
- зберігання лікарських засобів, термін придатності яких минув;
- здійснення персоналом Відділення ін'єкцій підопічним за відсутності ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики;
- відсутність захисних споруд цивільного захисту, нездійснення заходів щодо своєчасної підготовки підопічних до тимчасового переміщення (евакуації);
- невідповідність приміщень Відділення потребам осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення;
- неналежне укладання договорів про надання соціальної послуги стаціонарного догляду з підопічними;
- порушення умов та порядку постійного або тимчасового проживання окремих категорій осіб у Відділенні;
- порушення установленної норми площі житлових приміщень з розрахунку на одного підопічного;
- неналежне забезпечення підопічних індивідуальним одягом і взуттям, постільними речами та білизною, твердим інвентарем та столовим посудом;
- неналежна організація питного режиму, що не забезпечує вільного доступу підопічних до питної води;

- порушення вимог санітарного законодавства, законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів;
- чисельні порушення правил протипожежної безпеки, що створюють реальну небезпеку заподіяння шкоди життю та здоров'ю осіб, які перебувають у місці несвободи;
- порушення законодавства про працю щодо осіб, які здійснюють догляд за підопічними у місці несвободи.

Переважає більшість цих порушень була усунута.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. У закладі відсутнє укриття, що відповідає пункту 7 розділу XVII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності (далі – Державний стандарт), затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198, пункту 25 частини другої статті 19 Кодексу цивільного захисту України. Не здійснено заходів з облаштування захисних споруд цивільного захисту (підвальних та інших заглиблених приміщень), придатних для укриття отримувачів соціальної послуги стаціонарного догляду та надавачів соціальної послуги і безпечного перебування в них.

Маломобільні підопічні розміщені на II поверсі будівлі, що унеможлиблює їх швидку евакуацію у разі виникнення надзвичайної ситуації. Не застосовується до них і «Правило двох стін», під час тривоги всі підопічні продовжують перебувати у житлових кімнатах.

Відтак, необхідно розглянути можливість створення на території установи фортифікаційних споруд як найпростіших укриттів, у тому числі, що здійснюється без процесу будівництва шляхом зведення тимчасових споруд з бетонних та залізобетонних будівельних конструкцій з урахуванням норм та вимог, встановлених Кодексом цивільного захисту України, наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту» (зі змінами), Державними будівельними нормами України ДБН В.2.2.5-97 «Будинки і споруди. Захисні споруди цивільної оборони».

Порушення права на захист від катування, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 1 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поводження і покарання, стаття 28 Конституції України).

2. Статтею 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання визначені такі стандарти: до програм підготовки персоналу мають бути внесені навчальні

матеріали та інформація про права осіб з інвалідністю, навчання щодо застосування фізичного обмеження, про заборону катувань та інших видів неналежного поводження; до посадових інструкцій (функціональних обов'язків) персоналу внесена заборона катування, відповідно до вимог Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Однак до затверджених посадових інструкцій медичних працівників закладу не включено пункти про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання.

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України).

3. У закладі неналежним чином ведеться фіксація тілесних ушкоджень. В журналі фіксації тілесних ушкоджень зазначено про травму у підопічній Чернецької Р.М., водночас в медичній картці відсутній запис про її огляд лікарем після отримання травми. Це може призвести до приховування фактів отримання тілесних ушкоджень підопічними та ненадання належної медичної допомоги(фото 2).

4. У відділенні відсутнє приміщення ізолятора з метою попередження поширення інфекційних захворювань, що порушує вимоги статті 21 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб».

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України).

5. Наявні порушення в організації харчування, зокрема не забезпечується право мешканців на якісне харчування з урахуванням стану здоров'я. У закладі перебуває 3 підопічних, які хворіють на цукровий діабет та потребують дієтичного збалансованого харчування, проте дієтичне меню у Закладі відсутнє (фото 3).

6. Під час відвідування 22.03.2024 у холодильнику харчоблоку виявлено йогурти, термін придатності яких закінчувався 20.03.2024 (фото 4, 5). Відповідно до меню на 21.03.2024 (фото 6) протермінований йогурт надано підопічним, а залишок з 18 пакетів йогурту не було утилізовано на момент відвідування. Це може призвести до харчових отруєнь підопічних. Зазначене є порушенням Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» та свідчить про неналежний рівень організації харчування і неналежний контроль з боку керівництва Відділення.

7. У житлових кімнатах, у яких проживає більше, ніж одна особа, відсутні ширми для забезпечення приватності під час здійснення індивідуальних гігієнічних процедур (фото 7). Зазначене не відповідає пункту 34 розділу III восьмої загальної доповіді [СРТ/Inf (98) 12] Європейського комітету з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводження чи покарання (КЗК).

8. У кімнатах Відділення відсутні кнопки виклику персоналу, якими лежачі підопічні могли б скористатися у разі необхідності.

9. У порушення пункту 8.3.3 ДБН В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення» відсутні настінні комбіновані світильники місцевого освітлення над ліжками підопічних у житлових приміщеннях.

10. Приміщення з душовими потребують ремонту (фото 8)

11. Частина одягу підопічних не індивідуалізована та не промаркована, чим не забезпечено позитивне терапевтичне середовище та порушується право підопічних на приватність.

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (статті 9, 18 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, стаття 25 Закону України «Про психіатричну допомогу»).

12. Відділення не пристосовано до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Так, у порушення пункту 8.5.1 ДБН В.2.2-18:2007 в будівлі відсутній ліфт; підйомник, який є в наявності у відділенні, не розрахований на підйом дорослої людини (фото 9). Через це маломобільні підопічні не мають можливості самостійно вийти на свіже повітря на прогулянку. Також постійно виникають складнощі при транспортуванні сходами маломобільних підопічних до лікарні або інших установ (фото 10).

13. Коридори закладу не обладнані поручнями, що суперечить пункту И.3.1.8 ДБН В.2.2-18:2007 (із зміною № 1 і зміною № 2) (фото 11).

14. Санітарно-гігієнічні кімнати закладу не відповідають пункту 6.1.2.4 ДБН В.2.2-18:2007 (таблиця 2) і не доступні для осіб з інвалідністю на кріслах колісних та з ходунками.

15. Пандус при центральному вході будівлі має нерівне покриття, що заважає пересуванню людей на колісних кріслах чи милицях. Наступного дня після відвідування нерівність покриття пандусу була усунена (фото 11).

Порушення права на вільний та всебічний розвиток своєї особистості (стаття 23 Конституції України).

16. Статтею 23 Конституції передбачено, що кожна людина має право на вільний розвиток своєї особистості, якщо при цьому не порушуються права і свободи інших людей, та має обов'язки перед суспільством, у якому забезпечується вільний і всебічний розвиток її особистості. Водночас у супереч пункту 7 Положення про психоневрологічний інтернат, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 957, не забезпечується денна зайнятість та дозвілля підопічних, психологічна підтримка.

Під час спілкування було встановлено, що повсякденне дозвілля підопічних є вкрай обмеженим та зводиться, переважно, до перегляду телебачення та читання книжок.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Троїцькій сільській раді:

1.1. Вирішити питання щодо облаштування укриття згідно з вимогами наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту».

1.2. Вирішити питання щодо дотримання у відділенні вимог ДБН В.2.2-18:2007.

1.3. Забезпечити контроль за усуненням порушень, виявлених в ході відвідування відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання комунального закладу «Центр надання соціальних послуг Троїцької сільської ради Павлоградського району Дніпропетровської області».

2. Директору комунального закладу «Центр надання соціальних послуг Троїцької сільської ради Павлоградського району Дніпропетровської області»:

2.1. Вжити заходів щодо усунення порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду у відділенні, виявлених під час відвідування, та їх недопущення у подальшій діяльності.

2.2. До посадових інструкцій працівників відділення включити пункти про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження.

2.3. Забезпечити належну фіксацію випадків тілесних ушкоджень.

2.4 Вирішити питання щодо облаштування приміщення ізолятору у відділенні.

2.5. Організувати раціональне, збалансоване харчування особам, які потребують дієтичного харчування.

2.6. Здійснювати постійний контроль за умовами та термінами зберігання продуктів харчування.

2.7. Кімнати, у яких проживає більше, ніж одна особа, забезпечити медичними ширмами для дотримання права підопічних на приватність.

2.8. Обладнати житлові кімнати закладу кнопками виклику персоналу.

2.9. Забезпечити встановлення настінних комбінованих світильників місцевого освітлення над ліжками підопічних у житлових приміщеннях.

2.10. Вирішити питання щодо ремонту душових.

2.11. Здійснити маркування одягу підопічних.

2.12. Забезпечити облаштування відділення у відповідності до ДБН В.2.2-18:2007.

2.13. Забезпечити організацію денної зайнятості підопічних з урахуванням стану здоров'я та їх бажання.

Додаток: фотоматеріали на 3 арк. у 1 прим.

**Керівник групи НПМ
громадський монітор**

Оксана Крупій

Додаток до звіту

Фото 1

Фото 2

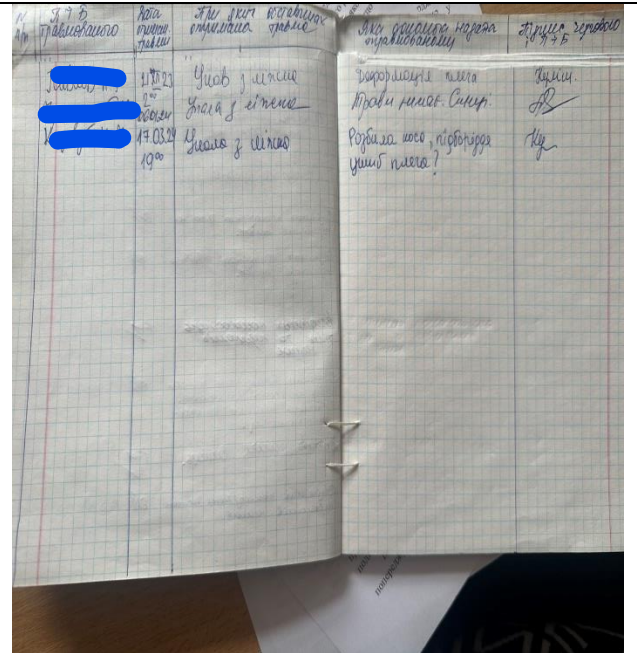

Фото 3

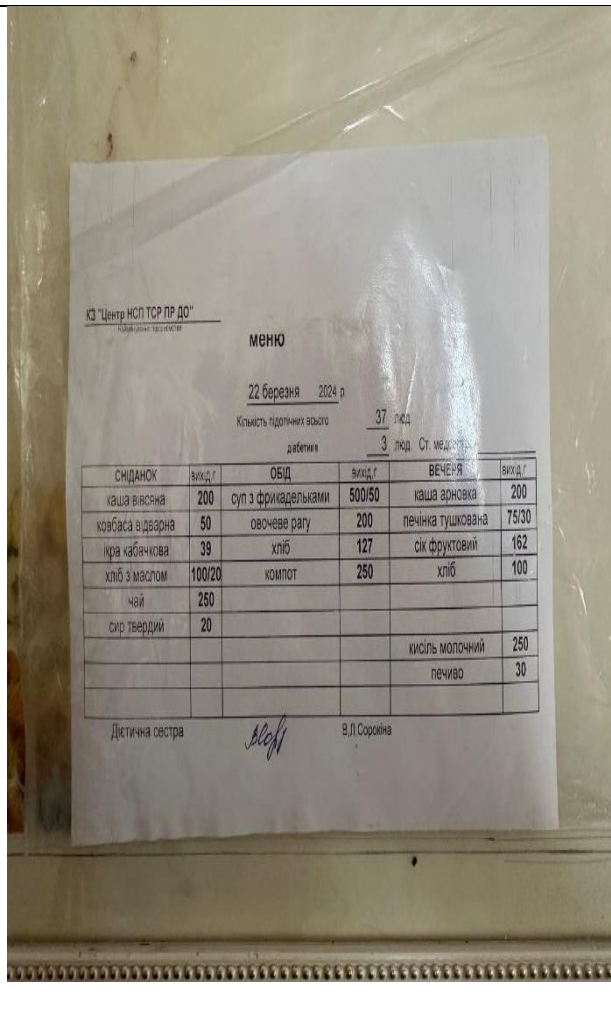

Фото 4

Фото 5

Фото 6

№ 03/2020 Київська Зона, район - Іванів

ЗНАХІСНИЙ РАХУНОК ЗА ПЕРІОД З 01.01.2020 ПО 31.03.2020

№	Назва об'єкта	Категорія	Площа, кв. м	Кількість	Вартість		Всього	Значення
					Базисна	Фактична		
1	Земельні ділянки	01	37	37	37			
2	Будівлі	02	37	37	37			
3	Транспортні засоби	03	37	37	37			
4	Інше майно	04	37	37	37			
5	Всього за період		148	148	148	200 000 000	137 250	195 30
6	Земельні ділянки	01						
7	Будівлі	02						0,000
8	Транспортні засоби	03						0,000
9	Інше майно	04						
10	Всього за період							0,000
11	Земельні ділянки	01						
12	Будівлі	02						0,000
13	Транспортні засоби	03						0,000
14	Інше майно	04						
15	Всього за період							0,000
16	Земельні ділянки	01						
17	Будівлі	02						0,000
18	Транспортні засоби	03						0,000
19	Інше майно	04						
20	Всього за період							0,000
21	Земельні ділянки	01						
22	Будівлі	02						0,000
23	Транспортні засоби	03						0,000
24	Інше майно	04						
25	Всього за період							0,000
26	Земельні ділянки	01						
27	Будівлі	02						0,000
28	Транспортні засоби	03						0,000
29	Інше майно	04						
30	Всього за період							0,000
31	Земельні ділянки	01						
32	Будівлі	02						0,000
33	Транспортні засоби	03						0,000
34	Інше майно	04						
35	Всього за період							0,000
36	Земельні ділянки	01						
37	Будівлі	02						0,000
38	Транспортні засоби	03						0,000
39	Інше майно	04						
40	Всього за період							0,000
41	Земельні ділянки	01						
42	Будівлі	02						0,000
43	Транспортні засоби	03						0,000
44	Інше майно	04						
45	Всього за період							0,000
46	Земельні ділянки	01						
47	Будівлі	02						0,000
48	Транспортні засоби	03						0,000
49	Інше майно	04						
50	Всього за період							0,000
51	Земельні ділянки	01						
52	Будівлі	02						0,000
53	Транспортні засоби	03						0,000
54	Інше майно	04						
55	Всього за період							0,000
56	Земельні ділянки	01						
57	Будівлі	02						0,000
58	Транспортні засоби	03						0,000
59	Інше майно	04						
60	Всього за період							0,000
61	Земельні ділянки	01						
62	Будівлі	02						0,000
63	Транспортні засоби	03						0,000
64	Інше майно	04						
65	Всього за період							0,000
66	Земельні ділянки	01						
67	Будівлі	02						0,000
68	Транспортні засоби	03						0,000
69	Інше майно	04						
70	Всього за період							0,000
71	Земельні ділянки	01						
72	Будівлі	02						0,000
73	Транспортні засоби	03						0,000
74	Інше майно	04						
75	Всього за період							0,000
76	Земельні ділянки	01						
77	Будівлі	02						0,000
78	Транспортні засоби	03						0,000
79	Інше майно	04						
80	Всього за період							0,000
81	Земельні ділянки	01						
82	Будівлі	02						0,000
83	Транспортні засоби	03						0,000
84	Інше майно	04						
85	Всього за період							0,000
86	Земельні ділянки	01						
87	Будівлі	02						0,000
88	Транспортні засоби	03						0,000
89	Інше майно	04						
90	Всього за період							0,000
91	Земельні ділянки	01						
92	Будівлі	02						0,000
93	Транспортні засоби	03						0,000
94	Інше майно	04						
95	Всього за період							0,000
96	Земельні ділянки	01						
97	Будівлі	02						0,000
98	Транспортні засоби	03						0,000
99	Інше майно	04						
100	Всього за період							0,000

Фото 7

Фото 8

Фото 9

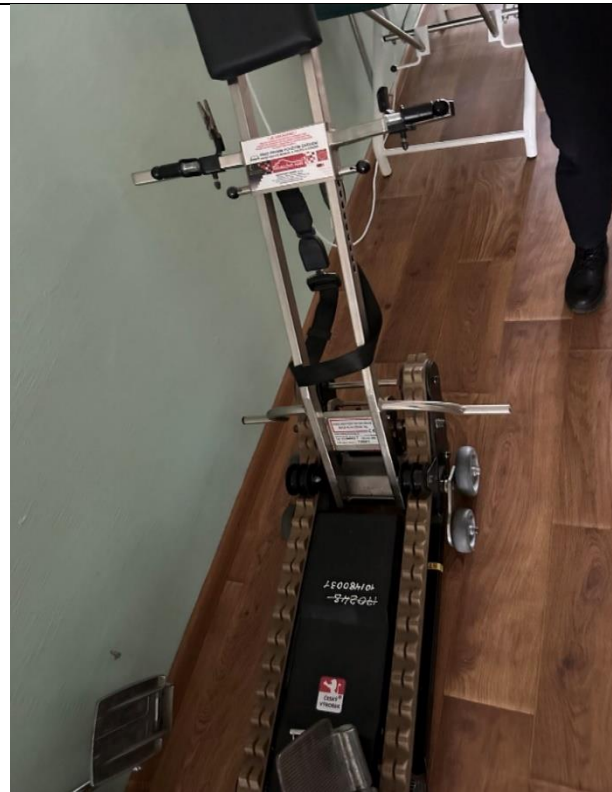

Фото 10

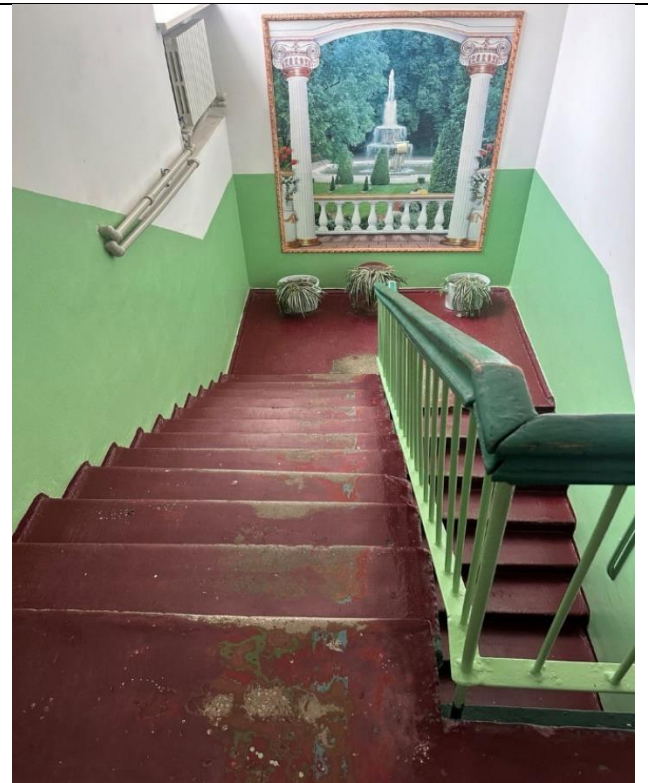

Фото 11

Фото 12

